

4 τρισ. δρχ. η παραοικονομία

Και 1 τρισ. η φοροδιαφυγή - Ένας στους δύο δημοσίους υπαλλήλους έχει και δεύτερη παράνομη δραστηριότητα

Η φοροδιαφυγή και η παραοικονομία αποτελούν τις βασικές στρεβλώσεις της ελληνικής οικονομίας και χρόνο με το χρόνο λαμβάνουν ακόμη μεγαλύτερες διαστάσεις.

Νεότερες μετρήσεις του ΚΕΠΕ αναβάζουν τη φοροδιαφυγή, το 1991, σε ύψος μεγαλύτερο του 1 τρισ. δρχ. και την παραοικονομία στο 31% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊ-

του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣ**

ντος (ΑΕΠ), δηλαδή περίπου 4 τρισ. δρχ.

Η μελέτη που διενήργησε ειδική επιστημονική ομάδα, αποτελούμενη από τους Κ. Καλλιόπουλο, Ι. Κουσουλάκο, Κ. Κωστάη, Α. Μακροπούλου, με συντονιστή τον Β. Ράπανο, οδηγεί στην εκτίμηση ότι η φοροδιαφυγή στο φόρο εισοδήματος φθάνει τα 650 δισ. δρχ. και από την έμμεση φορολογία σε περίπου 400 δισ. δρχ. Η ίδια μελέτη επιχειρεί να προσδιορίσει τα χαρακτηριστικά των παραοικονομούντων και καταλήγει στην εκτίμηση ότι ένας στους δύο δημοσίους υπαλλήλους έχει και δεύτερη, παρά-

νομη, απασχόληση. Η «Κ» παρουσιάζει τα συμπεράσματα της μελέτης ελπίζοντας να φωτίσει πλευρές του φαινομένου και να καταδείξει τις παρενέργειες και τις επιδράσεις στη νόμιμη οικονομία.

Αναλυτικά στα συμπεράσματα της έκθεσης αναφέρονται τα εξής:

Μέγεθος φοροδιαφυγής

Η μέτρηση της φοροδιαφυγής είναι εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση και απαιτεί συνήθως στατιστικά στοιχεία, πέρα από εκείνα που δημοσιεύει η Στατιστική Υπηρεσία. Στην προσπάθειά μας να βρούμε τέτοια στοιχεία διαπιστώσαμε ότι το ΚΕΠΥΟ, δηλαδή η υπηρεσία πληροφορικής του υπουργείου Οικονομικών, δεν μπορούσε να μας δώσει τίποτα περισσότερο απ' ό,τι δημοσιεύεται. Είναι για την άμεση φορολογία δεν προχώρησε σε πρωτογενείς εκτιμήσεις της φοροδιαφυγής, αλλά στηριχθήκαμε στην εκτίμηση της μελέτης των Καλυβιανών, κ.ά. Για τη φοροδιαφυγή στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), έγινε προσπάθεια πρωτογενούς εκτίμησης με βάση

και τα στοιχεία της έρευνας οικογενειακών προϋπολογισμών του 1988.

Στη Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦΕΦΠ), που είναι και το σημαντικότερο στοιχείο στην άμεση φορολογία, η φοροδιαφυγή εκτιμήθηκε για το 1986 στο ποσό των 280 δισ. δρχ. Αν λάβουμε υπ' όψιν ότι τα φορολογικά έσοδα από το ΦΕΦΠ το 1986 ήταν 225 δισ., τότε το ποσοστό της φοροδιαφυγής ως προς τα εισπραχθέντα ανέρχεται στο 124%. Αν τώρα υποθέσουμε ότι το ποσοστό αυτό παραμένει το ίδιο και για το 1991, τότε το ποσό της φοροδιαφυγής εκτιμάται γύρω στα 650 δισ. Στο ίδιο περίπου ποσό φοροδιαφυγής καταλήγουμε, αν υποθέσουμε ότι ο λόγος φοροδιαφυγής ως προς το εθνικό εισόδημα του 1986 είναι ο ίδιος και για το 1991.

Στο φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) έγινε προσπάθεια να εκτιμηθεί το μέγεθος της φοροδιαφυγής πρωτογενώς με βάση τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών και των οικογενειακών προϋπολογισμών. Για το 1988 το μέγεθος της φοροδιαφυγής εκτιμήθη-

κε στα 219 δισ. και ως ποσοστό επί των εισπραχθέντων είναι 38%. Με βάση ορισμένες προσωρινές εκτιμήσεις του εθνικού εισοδήματος του 1991, υπολογίζεται ότι η φοροδιαφυγή στο ΦΠΑ το έτος αυτό πρέπει να προσεγγίζει το ποσό των 400 δισ.

Αν στα πιο πάνω ποσά προσθέσουμε και τη φοροδιαφυγή από άλλες πηγές, π.χ. φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων, χαρτόσημο, τέλη κυκλοφορίας, κ.ά., τότε το μέγεθος της φοροδιαφυγής συνολικά πρέπει να υπερβαίνει το 1991 το ένα τρίτο. Η στιγμή που τα φορολογικά έσοδα είναι 3.400 δισ. και οι δανειακές ανάγκες της κεντρικής κυβέρνησης ήταν 1.730 δισ.

Αν οι πιο πάνω εκτιμήσεις δεν διαφέρουν σημαντικά από την πραγματικότητα, τότε γίνεται φανερό ότι μια συστηματική προσπάθεια περιορισμού του φαινομένου μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση των δημοσιονομικών μεγεθών. Αξίζει να επισημανθεί ότι ο περιορισμός της φοροδιαφυγής στο ΦΠΑ θα βοηθήσει σημαντικά και στη σύνταξη της φοροδιαφυγής στο φόρο εισοδήματος. Είναι γνωστό ότι για μεγάλες κατηγορίες φορολογουμένων, το δηλούμενο εισόδημα στριμφίζεται στα στοιχεία για τη δραστηριότητα της επιχείρησης, σημαντικό μέρος των οποίων αποκρύπτεται για τη μη καταβολή του ΦΠΑ.

Μέγεθος της παραοικονομίας

Η εκτίμηση για το μέγεθος της παραοικονομίας έγινε με βάση τις έρευνες οικογενειακών προϋπολογισμών των ετών 1982 και 1988 και αντίστοιχα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών. Το μέγεθος της παραοικονομίας για το 1982 εκτιμήθηκε στο 27% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) και το ποσοστό αυτό ανήλθε το 1988 στο 31%. Οι εκτιμήσεις αυτές θα πρέπει να θεωρηθούν ως τα κατώτατο όριο του μεγέθους της παραοικονομίας. Το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο από ό,τι σε άλλες χώρες, όπως η Ιταλία και η Ισπανία. Η παραοικονομία είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη στη μεταποίηση, στο εμπόριο, στις κατοικίες και στον κλάδο «λοιπές υπηρεσίες», ενώ δεν είναι αξιόλογη η παραοικονομία στα ορυχεία, στη γεωργία και στις τράπεζες-ασφάλειες.

Το μέγεθος αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό και αν δεχόμαστε ότι ως ποσοστό του ΑΕΠ η παραοικονομία παρέμεινε σταθερή έως το 1991, αν και διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ π.χ., υποστηρίζουν ότι το φαινόμενο έχει αυξηθεί, τότε το μέγεθος της το έτος αυτό πρέπει να ήταν περί τα 4.000 δισ. Αν η μέση φορολογική επιβάρυνση του ποσού αυτού ήταν η ίδια με την επίσημη οικονομία, 26% περίπου, τότε το ποσό της φοροδιαφυγής από την παραοικονομία πλησιάζει το ένα τρίτο. Το ποσό αυτό είναι μικρότερο από το ποσό που εκτιμήθηκε άμεσα ως φοροδιαφυγή, αλλά η διαφορά μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι υπάρχει φοροδιαφυγή και στην επίσημη οικονομία. Οι εκτιμήσεις αυτές δεν πρέπει να θεωρηθούν ως ακριβείς μετρήσεις των φαινομένων αυτών, αλλά ως προσεγγίσεις σε τάξεις μεγεθών.

Γίνεται φανερό ότι και η μέτρηση του μεγέθους της παραοικονομίας οδηγεί στο ίδιο συμπέρασμα όπως και με τη μέτρηση της φοροδιαφυγής,

της κατανάλωσης αγαθών που είναι σε μεγάλο βαθμό εισαγόμενα και επομένως επιδεινώνουν το εμπορικό ισοζύγιο. Είναι πολύ πιθανό όμως ότι ένα ποσό των εισοδημάτων αυτών επενδύεται, ιδιαίτερα από τις μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα.

3 Η παραοικονομία και η φοροδιαφυγή φαίνεται να συντελούν στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών με χαμηλότερο κόστος απ' ό,τι στην επίσημη οικονομία, με συνέπεια να συντελούν πιθανώς στη συγκράτηση του πληθωρισμού.

4 Η παραοικονομία και η φοροδιαφυγή φαίνεται να επηρεάζουν αρνητικά τη διανομή του εισοδήματος ή γενικότερα να υποκαθιστούν την αναδιανεμητική πολιτική της κυβέρνησης.

5 Η ύπαρξη παραοικονομίας και φοροδιαφυγής δημιουργεί αρκετές στρεβλώσεις στην κατανομή των πόρων και υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της μακροοικονομικής πολιτικής.

6 Σε περιόδους ύφεσης, η ύπαρξη της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής φαίνεται να συμβάλλει στη δημιουργία (ανεπίσημης) απασχόλησης.

Χαρακτηριστικά των παραοικονομούντων

Πρόσφατα, με τη μέτρηση του μεγέθους της φοροδιαφυγής έγινε προσπάθεια να εντοπιστεί αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ παραοικονομούντων και μη νοικοκυριών. Οι βασικές διαπιστώσεις είναι συνοπτικά οι εξής:

1 Η παραοικονομία συναντάται περισσότερο στις αστικές περιοχές και λιγότερο στις αγροτικές.

2 Μεγαλύτερη τάση για παραοικονομία έχουν όσοι ευρισκονται στην αγορά εργασίας και τη μικρότερη τάση οι συνταξιούχοι.

3 Σχετικά με το επάγγελμα του αρχηγού του νοικοκυριού, μεγαλύτερη τάση για παραοικονομία παρουσιάζουν οι επιστήμονες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι έμποροι, οι τεχνίτες, οι εργάτες, κ.ά. και μικρότερη τάση οι αγρότες, τα διευθυντικά στελέχη και οι συνταξιούχοι.

4 Τη μεγαλύτερη τάση για παραοικονομία κατά μέσο όρο, παρουσιάζουν τα νοικοκυριά που ο αρχηγός τους εργάζεται στο Δημόσιο. Σχεδόν ένας στους δύο απασχολούμενος στο Δημόσιο παραοικονομεί.

5 Τα μικροά και μεγάλα μεγέθους νοικοκυριά εμφανίζουν μικρότερη παραοικονομική δραστηριότητα, απ' ό,τι τα μεσαίου μεγέθους νοικοκυριά.

6 Η παραοικονομία φαίνεται να συνδέεται με σχετικά υψηλές δαπάνες κατανάλωσης, πράγμα που αποτελεί και ένδειξη για το πού γηγαίνονται τα εισοδήματα από παραοικονομία.

7 Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι τα παραοικονομούντα νοικοκυριά υπερβάλοντα επίσης σε διαρκή καταναλωτικά αγαθά και εξοπλισμό, τα περισσότερα από τα οποία είναι εισαγόμενα.

8 Όσον αφορά τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, παρατηρείται ότι παραοικονομούν τόσο οι εργαζόμενοι στη βιομηχανία - βιοτεχνία - εμπόριο και στις υπηρεσίες γενικότερα, όσο και οι εργαζόμενοι στον ηλεκτρικό και στην ύδρευση.

Αλληλεπιδράσεις

Τα φαινόμενα της παραοικονομίας και φοροδιαφυγής υπάρχουν παράλληλα με την επίσημη οικονομία, την επηρεάζουν και επηρεάζονται από αυτήν. Η αλληλεπίδραση είναι πολλαπλή και αφορά μερικά βασικά μεγέθη της οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα διαπιστώσαμε ότι:

1 Η εκτεταμένη ύπαρξη της παραοικονομίας και φοροδιαφυγής επηρεάζει μειωτικά σε σημαντικό βαθμό τα φορολογικά έσοδα. Στην περίπτωση της χώρας μας τα ποσά αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικά και η προσπάθεια περιορισμού του φαινομένου μπορεί να αυξηθεί σε σημαντικότατο φορολογικό έσοδο. Επισημαίνεται πάντως ότι ο περιορισμός της παραοικονομίας (και της φοροδιαφυγής) δεν θα οδηγήσει σε ισοποση αύξηση της επίσημης οικονομίας.

2 Η ύπαρξη της παραοικονομίας δημιουργεί εισοδήματα που συντελούν στην αύξηση

Αποκλίνουν... συγκλίνουντας

Οι προτάσεις ΠΑΣΟΚ για τη σύγκλιση

Οριακές είναι οι διαφορές στις κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής που προτείνονται από το ΠΑΣΟΚ, τουλάχιστον για τη σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας στους στόχους του Μάστριχ, από αυτές που ακολουθεί η σημερινή κυβέρνηση. Το σχέδιο αυτό που κατετέθη στη Βουλή πρόσφατα, δεν αναφέρεται από το ΠΑΣΟΚ ούτε καν ως πρόγραμμα για τη σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας, αλλά ως «πρόταση για διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς στα πλαίσια του κοινωνικού συμβολαίου».

Η αξιωματική αντιπολίτευση όμως επέθεσε για το ρόλο ενός κράτους που θα αντι-

του **ΑΝΑΣΤ. Ι. ΚΑΡΑΜΗΤΣΟΥ**

στρατεύεται πλήρως τον κρατισμό. Αλλά θα εξασφαλίσει βασικές λειτουργίες στους τομείς της εθνικής άμυνας και της παιδείας, της υγείας, της ασφάλισης και της δικαιοσύνης, ενώ θα κρατήσει υπό τον έλεγχό του τις επιχειρήσεις κοινής ωφελίας (ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.λπ.) και ορισμένες «αυστηρά επιλεγμένες» επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας, όπως αυτές που είναι απαραίτητες για την εθνική άμυνα.

Τονίζεται επίσης ότι «επιχειρήσεις ή δραστηριότητες σε άλλους τομείς μπορούν να αποδοθούν με διαφανείς διαδικασίες στον ιδιωτικό τομέα». Η μόνη διαφορά που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως βασική στο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ από αυτό που ακολουθείται σήμερα, είναι ίσως η ανάγκη που τονίζεται, περί «εντάξωσης της δραχμής στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών σε ρεαλιστικό επίπεδο πραγματικής ισοτιμίας». Κάτι το οποίο δέχεται και η κυβέρνηση ότι πρέπει να συμβεί μέχρι το τέλος του 1993, αλλά δε φαίνεται να ακολουθεί μέχρι τώρα τουλάχιστον, με την πολιτική της έναντι της δραχμής.

Ηδη άλλωστε τα κορυφαία στελέχη του ΠΑΣΟΚ έχουν τοποθετηθεί και στο παρελθόν επί του θέματος, λέγοντας ότι «η υποτίμηση της δραχμής έπρεπε να είχε γίνει πολύ νωρίτερα».

Περί του πληθωρισμού

Κατά τα λοιπά, το σχέδιο του ΠΑΣΟΚ για τη μείωση του πληθωρισμού ενδέσσει μέτρα γενικώς αποδεκτά τα οποία προβάλλονται και από τη σημερινή κυβέρνηση, όπως:

- Η μείωση των καταναλωτικών ελλειμμάτων, με επιλεκτική περιστολή των δημοσίων δαπανών, διεύρυνση της φορολογητέας βάσης και πάταξη της φοροδιαφυγής.
- Συγκράτηση των τιμών υπηρεσιών των δημοσίων επιχειρήσεων, η σταδιακή μείωση των πραγματικών επιτοκίων, η συμφωνία κράτους και επιχει-

ρήσεων για εθελοντική συγκράτηση τιμών.

Η αλλαγή της δομής του φορολογικού συστήματος, που υποστηρίζεται ότι πρέπει να γίνει δεν περιγράφεται λεπτομερώς εκτός από ορισμένα σημεία, όπως η εφαρμογή του πόθεν έσχες (που ίσχυε όμως και επί ΠΑΣΟΚ χωρίς να εφαρμοστεί ποτέ), ο φόρος επιτηδεύματος και η επαναφορά των δειγματοληπτικών ελέγχων, αντί των σημερινών συνοπτικών.

Αντιθέτως ενδιαφέρον παρουσιάζουν επί των φορολογικών οι θέσεις του ΠΑΣΟΚ περί αύξησης της συμμετοχής των άμεσων φόρων στα συνολικά έσοδα και εις βάρος των έμμεσων φόρων, η «πρόωθηση» ρυθμίσεων που δεν θα εμποδίζουν, λόγω απορρήτου, τις ελεγκτικές αρχές στο έργο τους και η ανάγκη για φορολόγηση των τόκων των ομολόγων.

Ενδιαφέρουσες είναι και οι απόψεις της αντιπολίτευσης περί ανταγωνισμού άρσεων πολιτικών προστατευτισμού της εγχώριας παραγωγής και στρεβλώσεων σε επιμέρους αγορές, η άρση εμποδίων και η δημιουργία κινήτρων για ελεύθερη είσοδο στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, η θέσπιση μέτρων, που οδηγούν σε αύξηση ανταγωνιστικών πιέσεων, ακόμα και σε δημόσιες επιχειρήσεις, αποτελούν σημαντικά κίνητρα για τη μείωση του κόστους για τη διείσδυση της παραγωγής προς νέα προϊόντα και υπηρεσίες σε τομείς υψηλότερης τεχνολογικής εξειδίκευσης και την αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας. Είναι ανάγκη να αναθεωρηθεί η νομοθεσία περί ανταγωνισμού με κατάλληλη ενίσχυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού στο υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου».

Ταυτοχρόνως όμως στο πρόγραμμα γίνεται λόγος για «αδυναμία της αγοράς να εγχειληθεί με άριστη χρονική κατανομή των πόρων της οικονομίας και επομένως να φέρει το βάρος της ενεργοποίησης της αναπτυξιακής διαδικασίας. Ακόμα και κάτω από τδεύδεις συνθήκες ανταγωνισμού και πληροφόρησης, οι σκέψεις, αλλά και ορισμένες φορές, η απουσία συγκεκριμένων αγορών, επιβάλλουν την ενεργό συμμετοχή ενός σύγχρονου κράτους στην οικονομική διαδικασία».

ΝΕΕΣ ΣΕΙΡΕΣ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΕ ΡΗΤΡΑ ECU, ΕΤΗΣΙΑΣ, ΤΡΙΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ, ΣΤΑΘΕΡΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

1. Από την Τρίτη 15 Δεκεμβρίου 1992, διατίθενται νέες σειρές ομολόγων του Δημοσίου με ρήτρα ECU, με ημερομηνία έκδοσης την 15.12.1992. Οι Τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Χρηματιστήριο, το Κεντρικό Κατάστημα και όλα τα Υποκαταστήματα της Τράπεζας της Ελλάδος θα προβαίνουν σε εγγραφές για αγορά νέων ομολόγων μέχρι την 18.12.1992. Ευνόητο είναι ότι για τις εγγραφές μετά την ημερομηνία έκδοσης, οι τιμές διάθεσης των ομολόγων θα επιβαρύνονται με τους αναλογούντες τόκους.

2. Τα ομόλογα είναι ετήσιας, τριετούς και πενταετούς διάρκειας και αποφέρουν τόκο με σταθερό επιτόκιο για όλη τη διάρκεια του δανείου, που καθορίστηκε ως εξής:

- για τα ομόλογα ετήσιας διάρκειας: 9,70%,
- για τα ομόλογα τριετούς διάρκειας: 9,80%,
- για τα ομόλογα πενταετούς διάρκειας: 9,90%.

Η πληρωμή των τοκομεριδίων και του κεφαλαίου, κατά την εξόφληση των τίτλων, γίνεται σε δραχμές με βάση την ισοτιμία δραχμής / ECU, που θα έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο αυτό. Η συνολική, επομένως, απόδοση των ομολόγων με ρήτρα ECU, πέρα από το επιτόκιο, περιλαμβάνει και τη μεταβολή της αξίας της ECU έναντι της δραχμής. Η Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα (ECU) αντιπροσωπεύει ένα «καλάθι» νομισμάτων των 12 χωρών-μελών της ΕΟΚ, στο οποίο η αναλογία συμμετοχής κάθε εθνικού νομίσματος εξαρτάται από την ευρωστία της αντίστοιχης οικονομίας (το Μάρκο της Γερμανίας συμμετέχει σήμερα με το μεγαλύτερο ποσοστό).

Το χαρακτηριστικό αυτό της ECU παρέχει στον επενδυτή προστασία έναντι των διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών και τη σιγουριά ότι αγοράζοντας ομόλογα Δημοσίου με ρήτρα ECU εξασφαλίζει τόσο το κεφάλαιο του όσο και ένα ικανοποιητικό ετήσιο εισόδημα.

3. Η ονομαστική αξία των ομολόγων με ρήτρα ECU είναι: ECU 1.000 ή δρχ. 258.900, ECU 2.000 ή δρχ. 517.800, ECU 5.000 ή δρχ. 1.294.500, ECU 10.000 ή δρχ. 2.589.000, ECU 20.000 ή δρχ. 5.178.000, ECU 50.000 ή δρχ. 12.945.000 και ECU 100.000 ή δρχ. 25.890.000. Η τιμή της ECU σε δραχμές υπολογίστηκε με βάση τη μέση τιμή FIXING ECU / Δραχμής, η οποία διαμορφώθηκε στην επίσημη συνεδρίαση του FIXING Αθηνών δύο εργάσιμες ημέρες πριν από την έκδοση των ομολογιακών δανείων, δηλαδή την 11.12.92.

4. Τα ομόλογα με ρήτρα ECU:

- Είναι ανώνυμοι τίτλοι που μεταβιβάζονται ελεύθερα και πληρώνονται στον κομιστή τη λήξη τους.
- Μπορούν να τα αγοράσουν Ιδιώτες, Ιδιωτικές Επιχειρήσεις, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, οι Α.Ε. Διαχείρισης και τα Αμοιβαία Κεφάλαια που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το Ν.Δ. 608/70, όπως ισχύει σήμερα μετά τον Ν. 1969/91. Οι επιχειρήσεις μπορούν να επενδύουν τα διαθέσιμά τους στους ανωτέρω τίτλους ανεξάρτητα από το εάν χρηματοδοτούνται ή όχι από το τραπεζικό σύστημα.
- Είναι εύκολο να ρευστοποιηθούν σε περίπτωση ανάγκης, διότι είναι διαπραγματεύσιμα στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.
- Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη σύσταση εγγυοδοσίας και τη χορήγηση δανείων από Τράπεζες, στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Επίσης, η αξία τους είναι μετατρέψιμη σε ελεύθερο συνάλλαγμα, εφόσον οι τίτλοι έχουν αγοραστεί με συνάλλαγμα μη υποχρεωτικά εκχωρητέο.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι τόκοι των ομολόγων και η υπεραξία τους δεν φορολογούνται.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην Τράπεζα της Ελλάδος (Κεντρικό Κατάστημα - Αθήνα, τηλ. και)

(Εγγραφές από 15.12.92 - 18.12.92)

Η αρτοβιομηχανία
ΚΑΤΣΕΛΗ
σας εύχεται
**ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ
ΓΙΟΡΤΕΣ**

«**ΥΙΟΙ Χ. ΚΑΤΣΕΛΗ ΑΒΕΕ**»
«Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία
Ειδών Αρτοποιίας - Ζαχαροπλαστικής - Τροφίμων»

ΘΕΣΗ ΛΟΥΤΡΟ, Τ.Κ. 136 71 - ΑΧΑΡΝΑΙ
ΤΗΛ. FAX: Telex: